

Els aucells del Parc Natural de sa Dragonera

Espècies d'aucells més freqüents al Parc Natural de sa Dragonera. A més del nom científic i el nom popular, per a cada espècie s'inclou l'estatus al parc: les lletres majúscules indiquen el tipus de presència i les minúscules l'abundància de l'espècie.

S: Sedentària. Viu al parc tot l'any i s'hi reproduceix.

E: Estival. Hi és present només durant la temporada de cria.

H: Hivernant. Hi és present només durant l'hivern.

M: Migrant. Hi és present durant les migracions de primavera i tardor.

V: Visitant. Visita sa Dragonera procedent de Mallorca.

a: abundant

c: comuna

e: escassa

Calonectris diomedea, Virots. **Ec**

Puffinus mauretanicus, Virots petit. **Ee**

Hydrobates pelagicus, Noneta. **Ee**

Phalacrocorax aristotelis, Corb marí. **Se**

Hieraaetus pennatus, Esparver. **Vc**

Pandion haliaetus, Àguila peixatera. **Ve**

Falco tinnunculus, Xoriguer. **Vc**

Falco eleonora, Falcó marí. **Ec**

Falco peregrinus, Falcó. **Se**

Actitis hypoleucos, Xivitona. **He, Me**

Larus audouinii, Gavina de bec vermell. **Sc**

Larus michahellis, Gavina vulgar. **Sa**

Columba livia, Colom roquer. **Sc**

Columba palumbus, Tudó. **Sc**

Streptopelia turtur, Tórtera. **Mc**

Tyto alba, Òliba. **Ve**

Otus scops, Mussol. **He, Me**

Asio otus, Mussol reial. **Me**

Apus apus, Falzia. **Ec, Mc**

Merops apiaster, Abellerol. **Mc**

Upupa epops, Puput. **Ve, Me**

Jynx torquilla, Llenguerut. **He, Me**

Hirundo rustica, Oronella. **Ma**

Delichon urbicum, Cabot. **Mc**

Motacilla alba, Titina blanca. **He, Me**

Troglodytes troglodytes, Passaforadí. **Sc**

Prunella modularis, Xalambri. **Hc, Mc**

Erithacus rubecula, Ropit. **Ha, Ma**

Luscinia megarhynchos, Rossinyol. **Mc**

Phoenicurus ochruros, Coa-roja de barraca.

Ha, Ma

Phoenicurus phoenicurus, Coa-roja. **Ma**

Saxicola torquatus, Vitrac. **Sc, Hc, Mc**

Monticola solitarius, Pàssera. **Sc**

Turdus merula, Mèrlera. **Sc, Hc, Mc**

Turdus philomelos, Tord. **Ha, Ma**

Acrocephalus scirpaceus, Boscarla. **Mc**

Sylvia balearica, Xorrec. **Sa**

Sylvia melanocephala, Busqueret cap negre. **Sa**

Sylvia communis, Busqueret de batzer. **Mc**

Sylvia atricapilla, Busqueret de capell. **Ha, Ma**

Phylloscopus collybita, Ull de bou. **Ha, Ma**

Regulus ignicapilla, Reiet. **Hc, Mc**

Muscicapa striata, Matamosques. **Ec, Mc**

Lanius senator, Capsigrany. **Mc**

Corvus corax, Corb. **Ve**

Sturnus vulgaris, Estornell. **Hc, Mc**

Passer domesticus, Teulader. **Ve**

Fringilla coelebs, Pinsà. **Hc, Mc**

Serinus serinus, Gafarró. **Sc, Hc, Mc**

Carduelis chloris, Verderol. **Hc, Mc**

Carduelis carduelis, Cadenera. **Sc, Hc, Mc**

Carduelis cannabina, Passerell. **Sc, Hc, Mc**

El contingut d'aquest document ha estat elaborat mitjançant una subvenció concedida al Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa pel Consell de Mallorca l'any 2005.

Alguns dels aucells més característics de sa Dragonera

Viot gros, *Calonectris diomedea*

De la mida d'una gavina grossa, marronenca per damunt i blanquinosa per davall. Té unes ales llargues i primes i sovint planeja de forma molt elegant a pocs centímetres de l'aigua, seguint els vaixells. És una au marina pelàgica, és a dir, viu sempre a la mar i només s'acosta a terra per criar. S'alimenta de peixos, calamars i crustacis.

Viot petit o baldritja balear, *Puffinus mauretanicus*

Com l'anterior, es tracta d'una au marina pelàgica que passa tota la seva vida en alta mar i només toca terra per criar. És més petita que el viot i més fosca en general, amb les parts superiors que d'enfora pareixen negres i les inferiors de color gris. És una de les aus més importants de les Illes Balears, ja que és una espècie endèmica (exclusiva) de les nostres terres.

Corb marí, *Phalacrocorax aristotelis*

El corb marí és també una au marina, però està molt lligat a la costa. No vola molt bé, i s'estima més nedar, cosa que fa amb gran habilitat, tanta que pesca els peixos dels quals s'alimenta empaitant-los davall de l'aigua. Els adults són completament negres, mentre que els joves tenen el pit molt blanc i, per tant, és fàcil destriar-ne uns dels altres.

Àguila peixatera, *Pandion haliaetus*

Impressionant rapinyaire que s'alimenta exclusivament de peixos, que captura després d'un espectacular picat contra l'aigua. Combina els colors blancs i negres, i d'enfora, pareix com una gran gavina. La població mediterrània es troba en disminució. No cria a sa Dragonera, però se la pot observar amb freqüència pescant per les seves aigües.

Falcó marí, *Falco eleonora*

Falcó esvelt, d'ales llargues i primes i dues formes de color, una clara (la de la imatge) i una altra uniformement fosca. Cria a finals de l'estiu i aprofita, per surar els polls, petits aucells que fan la migració. Després viatja fins a Madagascar per passar l'hivern. A sa Dragonera hi ha una de les poblacions més importants de les nostres illes.

Falcó, *Falco peregrinus*

Amb una mida de mitjana a gran, és una au poderosa i gran caçadora. Els adults són de color gris fosc per damunt i barrat pel pit, que en vol es veu blanquinós. La femella és més gran que el mascle i s'alimenten principalment d'auells que capturen en vol després d'una persecució o d'un picat espectacular. La seva presència és habitual als penya-segats.

Gavina roja, *Larus audouinii*

És un poc més petita que la gavina vulgar de la que se diferencia principalment pel bec, de color vermell, i les potes, de color verd fosc. La resta del cos és de color blanc o gris fluixet en els adults, mentre que els joves són de color gris fosc, amb bec i potes negres. És una espècie exclusiva de la Mediterrània, i a sa Dragonera hi té una població important.

Gavina, *Larus michahellis*

Gavina grossa i potent. Els adults són molt blancs amb el mantell de color gris fluix i el bec i les potes grogues mentre que els joves són molt més foscos i amb el bec i les cames negres. A les Balears, i especialment a sa Dragonera, és una au tan abundant que s'ha de controlar per evitar que el seu nombre excessiu causi problemes a les altres espècies.

Colom salvatge, *Columba livia*

És un auell ben conegut per tots, ja que la varietat domèstica es troba a pobles i ciutats. Les poblacions salvatges estan freqüentment mesclades amb poblacions domèstiques i són pocs els llocs on tots els auells presenten el color de plomatge original. A sa Dragonera encara hi trobam poblacions salvatges ben conservades.

Pàssera, *Monticola solitarius*

Aquest auell és molt semblant en aspecte i mida d'una mèrlera. El mascle és inconfusible ja que presenta un color blau, intens en l'època de la reproducció, que el diferencia clarament. La femella i el jove, no obstant, són d'un color gris molt fosc. El seu hàbitat predilecte són els penya-segats marins i també els interiors.

Busqueret coallarg, *Sylvia balearica*

És una espècie endèmica, és a dir, única i exclusiva de les Illes Balears. És un auell petit i inquiet, que tresca per dins les mates botant de branca en branca. És de color gris quasi uniforme, amb les parts inferiors un poc més clares i el bec

i potes de color taronja intens, quasi vermell en els mascles durant l'època de reproducció. La seva coa és llarga i sovint la du alçada.

Busqueret capnegre, *Sylvia melanocephala*

Molt semblant en mida i colors al xorrec, però el busqueret de cap negre, com molt bé indica el nom, té gran part del cap de color negre en el cas del mascle i més claret en el cas de la femella. Té un anell ocular de color vermell i se diferencia a més del xorrec en que el bec és de color gris, les potes de color groc molt fosc, no taronges i la gola blanca.

Papamosques, *Muscicapa striata*

Aucell petit de color gris per damunt i blanc per davall, amb el bec i les potes negres. Té el costum de triar un lloc prominent des del qual vigila el pas d'insectes voladors que captura al vol en una ràpida persecució; després torna després al mateix lloc d'on havia sortit. És estival, és a dir, només ve a les Balears a criar, i després marxa cap al sud per passar l'hivern.

Gafarró, *Serinus serinus*

Petit aucell de color groc i amb retxes fosques per tot el cos. Les ales són també més fosques, quasi negres. Els mascles són més grocs que les femelles i els joves, especialment en època de reproducció, que és quan se'l pot veure i sentir cantant ben fort des d'una branca alta o en vol. A l'hivern forma grups amb altres espècies.

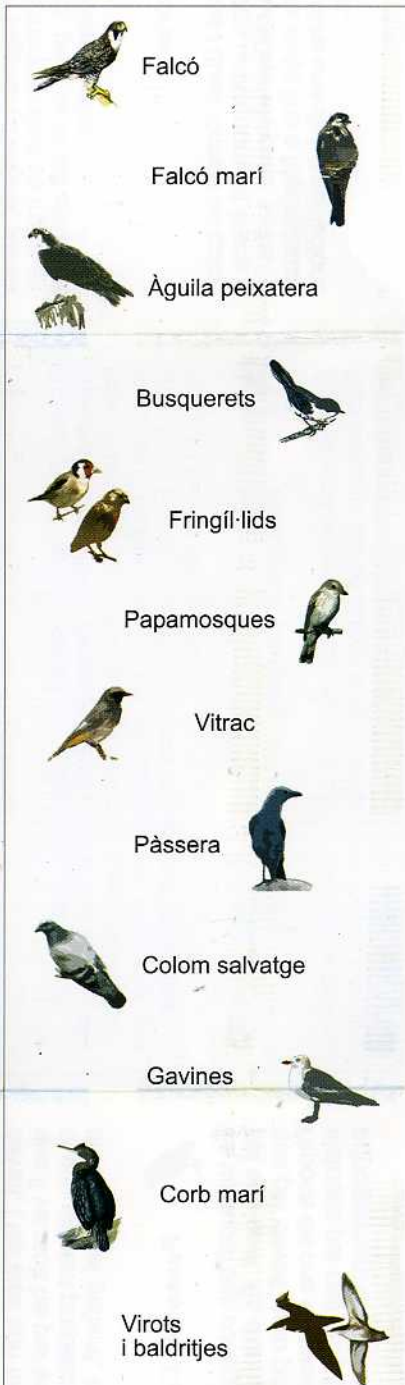
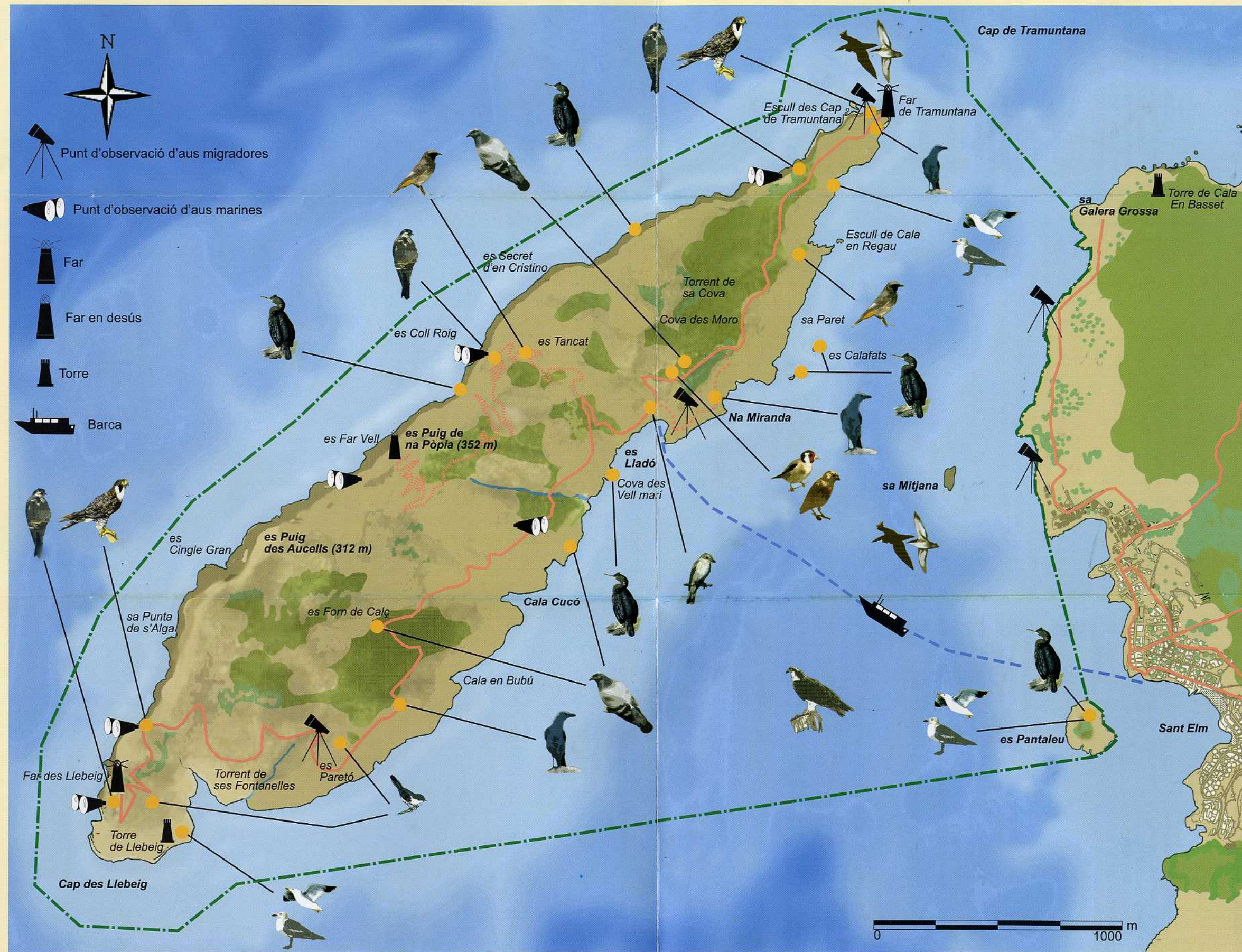
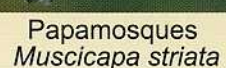
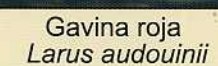
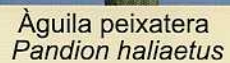
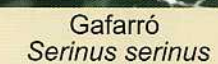
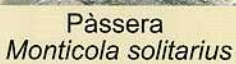
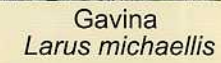
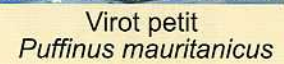
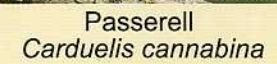
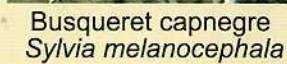
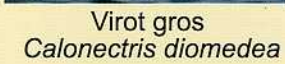
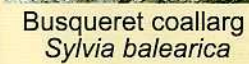
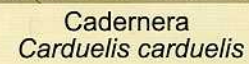
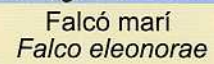
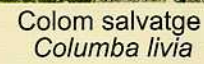
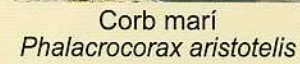
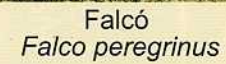
Cadernera, *Carduelis carduelis*

És un aucell inconfusible. Té la cara vermella i el cap de color blanc i negre. El cos és marró per damunt i blanc per davall, i les ales són negres i grogues. Té un bec llarg i fi que li va molt bé per treure les llavors dels cards, que són el seu aliment predilecte. Després de la reproducció, com en el cas del gafarró, formen grups nombrosos.

Passerell, *Carduelis cannabina*

És un aucell ben conegut per la gent del camp i molt apreciat pel seu cant. És d'un color marró, més fosc per damunt que per davall, amb part de les ales de color negre. Durant l'època de cria el mascle té unes plomes vermelles molt vistoses pel cap i el pit. S'alimenta de llavors que agafa principalment del terra.

- Camí principal
- Camí secundari
- Trajecte amb barca
- Delimitació del parc i zona marina d'influència
- zona recomanada per l'observació d'auells concrets

Et recordam que...

> La conservació dels aucells i dels altres valors naturals del Parc Natural de sa Dragonera requereix que respectem algunes normes de comportament. Informa-te'n convenientment.

> Els millors moments de l'any per observar aucells a sa Dragonera es donen durant les èpoques de migració (primavera i tardor), encara que al llarg de tot l'any es poden fer observacions interessants.

> A les nostres illes els aucells solen tenir por de l'home. Per això cal evitar roba de colors vius, fer renous estridents i actuar de forma brusca quan ens tenen a la vista.

> La millor observació dels aucells s'aconsegueix utilitzant instruments òptics adequats (binocles o telescopis terrestres), i per identificar-los són recomanables les guies de camp.

SA DRAGONERA

Parc Natural

El Parc Natural de sa Dragonera, està situat al sud-oest de Mallorca, i el conformen l'illa de sa Dragonera, l'illot des Pantaleu i l'illa Mitjana, amb una superfície total aproximada de 300 hectàrees.

La situació geogràfica de sa Dragonera li confereix una gran importància per a multitud d'aucells durant el pas migratori, tant a la primavera com a la tardor. Igualment és molt important per a diverses espècies d'aus marines i rapinyaires, que troben a l'illa un lloc ideal per reproduir-se.

A sa Dragonera s'han observat més de 100 espècies d'aucells entre les quals es troben un bon nombre d'espècies amenaçades de desaparició. Espècies tan importants com el virot, el corbmarí, la gavina roja i el falcó marí hi tenen poblacions importants, i per tot això el Parc Natural de sa Dragonera té també la consideració de Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA).

**Consell de
Mallorca**

Departament de Medi Ambient

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria de Medi Ambient